

Bala

30 Jul 1992

Model: Numerology-Report

Order No: 120054401

@NĐ x iĒÂĔÁo ek

Model: Numerology-Report

Order No: 120054401

Date: 09/11/2025

cÁh	Bala
xãh ÂĔÁÂ`	30/07/1992
hÁkÁNĐ	3
gÁÒiÁNĐ	4
cÁhÁNĐ	7
hÁkÁNĐ ðmÁhÃ	RÄj
gÁÒiÁNĐ ðmÁhÃ	qoêk/jÁqÄ
cÁhÁNĐ ðmÁhÃ	cÈµ/ĐÈĔÁÄ
Âhs @NĐ	6, 9, 4
nsÄ @NĐ	8
ph @NĐ	1, 2, 5, 7
hÄÑi moê	2001,2010,2019,2028,2037,2046,2055,2064
iÁÄg AiÄ	9,18,27,36,45,54,63,72
iÁÄg mÁj	hNRi, nÄ, RÄj
iÁÄg hÁp	hÁUê, ĄĕiÄ, päZÈ
iÁÄg ĔÁÄjÄQ	3, 12, 21, 30
iÁÄg jĔc	µÁÈQjÁx
iÁÄg DµjĔc	pÄcqkÁ,µÄIĒ qĐÄĐ
@cÄĐÄk aÈm	Âmi^Ä
iÁÄg SÁĔÁÄ	ðm^ê
iÁÄg jNR	µÄIĒ
hNs	~ Đ»ÁN Đ»ÄN Đ»ÌN pO glÈhÁi chO
nÄg iNs	hNRi iNs

8	3	10
9	7	5
4	11	6

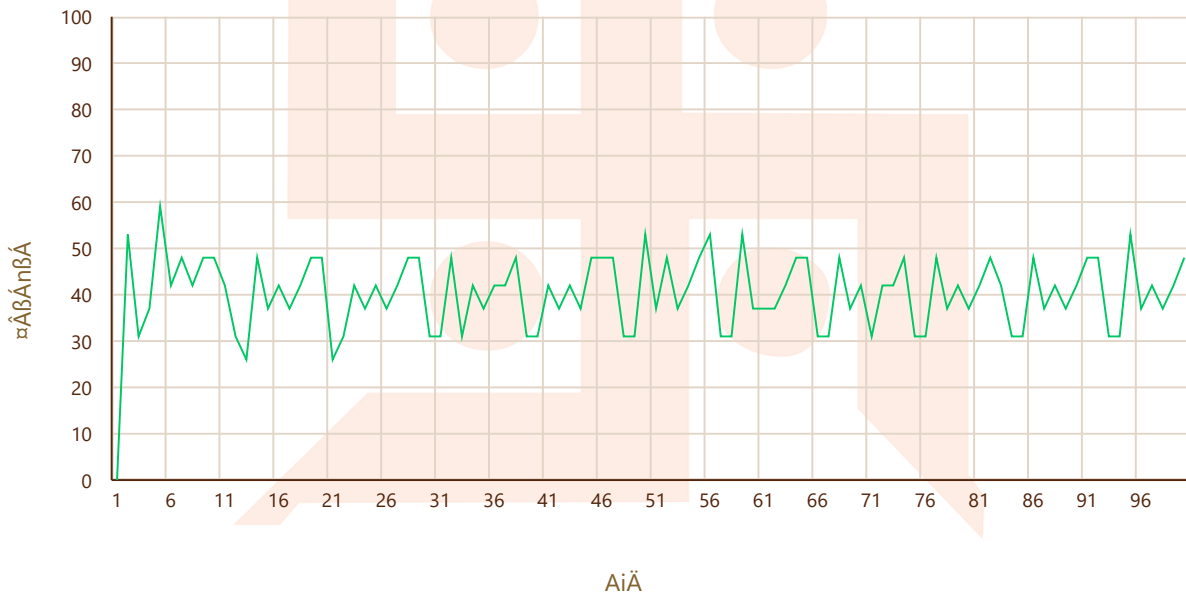
FUTUREPOINT
Astro Solutions

X-35, Okhla Phase II, New Delhi - 110020 Ph. 011-40541000, 40541020
Web: www.futurepointindia.com, e-mail: mail@futurepointindia.com

@NĐ wmc R»Áe

_hÁjĚ hÁIÁNP @cÈ gÁÒiÁNP mĭÁêcÁN @NPĚ`Ă @cÈ AiÄiicÁN
 @NPĚ`Ă WÈ pNYNS YcÁmÈ VÈ _È HP R»ÁecÁN ĵmÈ cĂUÈ AµÈk VÈ½ A
 R»Áe ®ÁjÁ _hÈ H pUĚZ WÁ^Ă nPnĚ PÈ AiÄiicÁN PiÁN mĭÁê _hÁjÁ
 hÁZÈ kÁgPÁjĂ `C nPÈ VÈ @`mÁ PiÁN mĭÁê cĀPnÁcPÁjP `C nPÈ VÈ½ A
 R»ÁecÈ YcÁmmÁ hÁZÈ hÁIÁNP @cÈ gÁÒiÁNPcÁN AiÄiĭ mĭÁê @cÈ
 _ÈcÁN @kR-@kR @NPĚ pÁÈ pNYNScÈ kÈmÁhÁN AmÈk VÈ½ WÈ
 R»ÁehÁN ,`Ă mSÁjÈ @NP AmÈ VÈ _È _È mĭÁê _hÁjÁ hÁZÈ hqβmµÁ^ê
 qĚC nPÈ VÈ @cÈ WÈcÈ `°Ă @ĚVÁ @NP hĬÈk VÈ \_È mĭÁê \_hcÈ `Ě\ÁN
 PiZaÁiP jqÈnÈ½

hÄÑi moê 2001,2010,2019,2028,2037,2046,2055,2064

ĭÄÄg AiÄ 9,18,27,36,45,54,63,72

FUTUREPOINT
Astro Solutions

X-35, Okhla Phase II, New Delhi - 110020 Ph. 011-40541000, 40541020
 Web: www.futurepointindia.com, e-mail: mail@futurepointindia.com

@NNĐÂmtÁc eÂkßÁ

_hÁjÃ ×ãh _ÁjÃQ 3° VÈ½ s^ _Èh× nÃãicÁÈ pjmÁIÁÈ s^
_hÁjÈ hÃkÁND `Ái VÈ½ hÃkÁND s^cÈ ðmÁhÃ RÃj R»qcÈ
hÁcmÁhN AiiÈ VÈ½ nÃãi Ânm VÈ, @QN\ f»+ÁN\cÁ vÈ_Đ VÈ½

hÃkÁND s^cÁ ðmÁhÃ RÃjcÁ ðgÁm`Ã _hÈ HĐ Ând_ Âai
_Á Đ[Ëj íiÂĐ_cÁ jµÈ UUÁênÈ½ _hÁjÃ µÈ_ÁcÃ Ând_hÁN jqÈmÁcÃ
CÕVÁ jqÈnÈ @cÈ _È × @µÈrÁ fÃÇ µÁpÈ jÁQnÈ½ hÁ_q_È pÁ`È
_hÁjÃ ĐÁiêÉkÃ Đ[Ëj jqÈnÈ½ _ÈcÁ`Ã \_hÁjÈ @SÃcõ`ÈcÈ ÂmjÈS,
AkÈUcÁKcÈ ÂndÁj fcmÁN µ\`nÈ½ \_hÁjÃN kRÁm tÁccÃ \_je qÈmÁ`Ã
_hÈ ÂmvÁçIÁpcÁ rÈsÈ pel jqÈnÈ½ fÁÉÂSĐ ðjcÁ ĐÁiÈÈ _hÈ pÁjÃ
jÃ_È ĐjÃ nĐnÈ½ _hÁjÁ ĐÁiÈêhÁN hÁÉÂkĐ_Á XkĐnÈ½ _hÁjÃ ðhÃQ
fcmÁcÃ CÕVÁ ĐÁiêÈs µÃj_Ã jqÈnÈ @cÈ fÃÇ µj nÁpc ĐjmÁhÁN
ÂcµÃ^ jqÈnÈ½ ShêÈs, phÁ×pÈmÁ ÂmRÈjÈcÁ ĐÁiÈêhÁN _hcÈ
cÁhcÁ hlnÈ½

Đê, táC nÂĐ _hÁjÁhÁN qÈmÁ`Ã _hÈ hÁcÂpĐ jÃ_È
pN_ÃkÃ_ jqÈnÈ _Á _ÈcÃ @pj _hÁjÁ ĐÁiÈêhÁN ðaÂnê_ `nÈ½ _hÈ
pÁhÁwĐ gkÁCcÁ ĐÁiÈêhÁN jp kÈnÈ _Èh× ĐíÁjÈi µ^ ĐÈCcÂN @Ãq_
cqÃ ĐjÈ½ nÃãicÁ ðgÁm`Ã _hÈ nÃã_ ĐÈhl paicÁ hSÄj, pÕUÁCcÁ
jĐ_È UÁkmÁmÁIÁ Shê-ĐhêcÁ rÈshÁN @R»^Ã íiÂĐ_cÁ jµÈ cÁhcÁ
hÈImnÈ½

gÁÒiÁND UÁjcÈ ðmÁhÃ gÁj_Ãi h_ÁcÄpÁj jÁqÃ _Èh×
µÁiUÁ_ _hÈ qoêk R»qcÈ hÁcmÁhÁN AiiÈ VÈ½ qoêk R»qcÁ
µ»gÁm`Ã AµcÈ gÁÒiÈai @UÁcĐ `nÈ½ _hÁjÁ wmchÁN ĐÈZkÁND
ĐÁiÈÈ HmÁ `nÈ ×ÈhÁN @`ÁR hqÈc_ µVÃ CÕVÈk phihÁN pel_Á c hÈ
@cÈ ĐÁiê jÈĐÁc Çi½ µjN_Ã HĐ Âamp @UÁcĐ × AmÁ ĐÁh _Á
jqÈnÈ½ _hÈ _hÁjÁ ĐÁiêòÁÈshÁN µÁjm_êccÁ qÃhÁi_Ã qnÈ _Èh×
µÁÉjÁ^ÃĐ hÁãi_ÁKhÁN µÁjm_êc Đj_Á jqÈmÁN AµcÃ Aa_ qnÈ½ Aµ
j]ÃmÁaÃK`Ã aÃj _Á ASÄcÃĐ qnÈ½

tÁc-ÂmtÁccÁ rÈshÁN _hÁjÃN jÃXÁc jqÈnÈ _Èh× AmÁ
ĐÁiÈêcÂN pNµÁac ĐjmÁhÁN AcNa AmnÈ ×ÈcÈ fÃÇ kÈĐÈ aÃiĐj
ph×nÈ½ AµcÁ ĐÁiêhÁN ÂmðeÈZĐ_Á jqÈnÈ _Á _hÈ @UÁcĐ UÁUê_
`nÈ½ µjN\_Ã \_È Âð`_Á cqÃ kC nĐÈ½ mÁjNmÁjcÂN µÁjm_êc AµcÃ
DãcÃ_hÁN @mjÈSĐ jqÈnÈ½ @UÁcĐ pel_Á ĐÈ @pel_Á`Ã _hÁjÈ fÈS
kÈmÈ u\`nÈ ĐÈ hÁiÂN cnÃf uÂim êc

nÃk VÈ½ _ÈÃ _hÁjÈ mSÁjÈ ÂmðeËZÐ, CÈEQhgiÁê ÐÁiÈÈÃ aÃj
jqÈmÃN ÐÈ phw-ÂmUÁjÃcÈ ÐÁiê ÐjmÃN gÁÒi mÆÊ©ÐÁjÐ
jqÈnÈ½

_hÁjÈ hÃKÁNÐ 3 VÈ _Á gÁÒiÁNÐ ´ VÈ½ hÃKÁNÐ 3 cÈ
ðmÁhÃ RÃj VÈ _Á gÁÒiÁNÐ ´ cÈ ðmÁhÃ qoêk VÈ½ hÃKÁNÐ 3 _Á
gÁÒiÁNÐ ´ mÕUÈ nsÃ_ÁcÁ pNfNS VÈ½ _ÈcÁ ðgÁm`Ã ÐiÁjÈÐ
_hÁjÈ hÃKÁNÐ pÁ` AµnÈ, \_È ÐiÁjÈÐ \_hÁjÈ gÁÒiÁNÐ pÁ` AµnÈ @cÈ
ÐiÁjÈÐ-ÐiÁjÈÐ A fNcÈ @NÐÈhÁN ÐÈZkÃÐ @nÃg bZcÁK µ^ fcÃ
nÐÈ VÈ½ pÁhÁãi jÃ_È hÃKÁNÐ-gÁÒiÁNÐcÁ ðgÁm`Ã _hÁjN
jÈ×RÁj-mÈµÁjcÃN rÈs fakÁ_ÃN jqÈnÈ½ _hÈ ÐiÁjÈÐ @UÁcÐ pel_Á
hÈImnÈ, _È ÐiÁjÈÐ _hÁjÈ @pel_ÁcÈ pÁhcÈ µ^ ÐjmÈ µ\nÈ½ _hÈ
jÈ×RÁj-mÈµÁj rÈsÈ µÁjm_êcnÃk jqÈnÈ, tÁc-ÂmtÁccÁN rÈsÈhÁN
ÐÁh ÐjnÈ _Èh× hÃiÐÈkhÁN hÃiÐÈk ÐÁhcÈ µÁj ÐjmÁhÁN µÈ_ÁcÃ
µÁjÃ _ÁÐÁ_ kRÁmÃ aÈnÈ½ _hÁjN ÐÁiêÈs ÂmðeËZÐ jqÈnÈ _Á
@UÁcÐ _hÈ phÁ×hÁN UUÁênÈ½ µjN_Ã A ðRÃ_ Âð`j cÁq jqÈ½
µÁjm_êcnÃk_ÁcÈ ÐÁj^È _hÈ CÃÕV_ pel_Á cÁq hÈImÃ nÐÈ½ _ÈcÈ
_hcÈ wmcgj @epÈp jqÈnÈ½ CÈÈ _hÈ SÃj×`Ã ÐÁh ÐjÈ _Èh× µÈ_ÁcÃ
µÁjm_êcnÃk ðmgÁm µj ÐÁfÃ jÁQÈ, _È ×ij pel_Á _hÁjÁ ajmÁ×È
AmnÈ½

_hÁjÈ gÁÒiÈai jj moêcÃ DNhjhÁN nj `nÈ½ 31 moêcÃ
DNhjÈ ðRÃ_ `nÈ \_Èh× ° moêcÃ DNhjÈ µÁjÈ gÁÒiÈai `nÈ½

_hÁjÁ hÃKÁNÐ 3 cÃ hÈsÃ ¶ _Èh× ´ pÁ`È VÈ _Á gÁÒiÁNÐ
´cÃ Âhs_Á 1 _Èh× , pÁ`È VÈ½ _ÈÃ _hÁjÁ wmchÁN 1, 3, ´, ¶, , ´
@NÐ mSÁjÈ hqßmcÁ jqÈnÈ½ _ÈcÁ_Ã _hÁjÁ wmchÁN ÐÈZkÃÐ QÁp
bZcÁK fcnÈ½

_hÁjÁ hÃKÁNÐcÈ _hÁjÁ gÁÒiÁNÐ pÁ`È nsÃ_ÁcÈ pNfNS
qÈmÁ`Ã hÃKÁNÐ-gÁÒiÁNÐcÁ nÃg el KVµ AmnÈ½ _hÁjÁ wmcÃ
hÃNi bZcÁK A × @NÐÈcÃ _ÁjÃQ, hÃqcÁ, CõmÃ pc ÐÈ DNhjcÁ
moÈêhÁN fcnÈ½ ×iÁjÈ A @NÐÈcÃ _ÁjÃQ, hÃqcÁ, moê pÁ`È _hÁjÁ
hÁZÈ cPPÃ nÃg mÁjcÈ µ^ hÈI QÁ_È qÈi, _È HmÈ Âamp _hÁjÁ hÁZÈ
ÂmnÈo el AµcÁj _Á ÐÈC µ^ ÐÁhcÈ nj ÐjmÁhÁN, µs kQmÁ ÐÈ
DÕU @ÂSÐÁjÃ/iÃÐ_cÈ hlmÁ hÁZÈ mSÁjÈ @cÃÐÁI jqÈnÈ½ _hÈ
µÈ_ÁcÃ Âm_ÈkÁ wmchÁN fcÈkÁ fcÁmÈcÃN @mkÈÐc ÐjnÈ, _È
CÈÈÈ ÐÈ b^Á fcÁmÈ A @NÐÈcÁ hÃqcÁ, moê ÐÈ ÂampÈ fcÃ qnÈ½

μĒ_ÁcÁ Âm_ÈkÁ wmchÁN Dμj ×^ÁmÈk fSÁ @NĐĒcÄN
ÂmőkÈo^ ĐìÁê μVÁ ×È @NĐ _hcÈ mSÁjÈ @cÄĐÁI Am_Ē qĒi, _Ē×
@NĐĒcÁ ASÁjÈ gÂmïicĂ iĒ×cÁK fcÁmmĂ _hÁjÁ hÁZÈ mSÁjÈ
kÁgaÁiĂ jqĒnĒ½

_hÁjÁ hÁZÈ ĄĕiÄAjĂ, hÁUê, HÂk, ×Ác, KRiZ, päZÈèfjcÁ
hÁqcÁ ÂmnĒo bZcÁûhmÁIÁ qnÈ _Á _hÈ ĐĒC μ^ cmÄN ĐÁh HmÁ
× ÂampÈ n; ĐjĒ ×iÁjÈ Âamp, _ÁjĂQ, hÁqcĒ _Á moê _hÁjÁ hÁkÁNĐ
_Á gÁÒiÁNĐ pÁ`È μ^ hÈI QÁi _Á HĐ × phiÈ fSÁ nÄg qĒi½

A jĂ_Ē _hÁjĂ DNhjcÁ HmÁ moê, ×ĒcĒ pjmAİĒ 1, 3, ´, ¶, , ¹
`Ái VÈ, _hÁjÁ hÁZÈ nÄg el AμcÁj jqĒnĒ½

1, 1°, 1¹, j, 3, ´¶, μμ, ¶´, ·3
3, 1j, j1, 3°, 3¹, ´, μ, ¶¶, ·μ
´, 13, jj, 31, ´°, ´¹, μ, ¶·
¶, 1μ, j´, 33, ´j, μ1, ¶°, ¶¹
, 1, j¶, 3μ, ´´, μ3, ¶j, ·1
¹, 1, j, 3¶, ´μ, μ´, ¶3, j

Dμj ×^ÁmÈk moê _hÁjÁ wmchÁN μÂjm_êcĐÁjĐ jqĒnĒ½
A moĒêhÁN ĐÈZkÁĐ hĂÑi fcÁmĒ fcnÈ, ×È _hÁjÁ wmccĂ anÁ faknÈ
Á ĐÈZkÁĐ bZcÁK iÁaRÁj pÁÂf`nĒ½

FUTUREPOINT
Astro Solutions

cÁhÁNNĐ ÂmUÁj

pNpÁjhÁN cÁh c`Ã BÁĖ ĐÁNC × c`Ã½ hcÄiicÄN iĖÒi cÁh
× RRcUÄNfÃ qĖi VĖ½ iĖÒi elaÁiĐ cÁh`Ã × hcÄii aĖN-ÂmaĖnhÁN
¸ÂpÂz hĖlmĖ VĖ½ BÁĖ`Ã qNhĖNÁ HmÄN cÁh jÁfmÄN ×ĖCH ×Ė
BÁhcĖ phÁ×hÁN in, ĐÃÂBÁĖ @cĖ ¸ÂBÁi[Á @µÁmĖ @cĖ nBÁĐĖ
pÄNSÃ phÁ×hÁN Aaj`Ã iÁa ĐjmÁhÁN AmĖ½ BÁhÁ;N cÁh BÁhÁjÁ
gÁÒi @cĖ ¸ÂBÁi[ÁcĖ mSÁjmÁhÁN ĐĖZkĖ gÁR g×mĖ VĖ BÁĖ cÁUĖ
fBÁÁmĖk R^BÁjÃ`Ã BÁhĖ Ć^Ã nĐnĖ @cĖ cÁhhÁN iĖÒi eĖjfak
ĐjÁcĖ BÁhÁjÁ gÁÒihÁN mSÁjĖ ĐjÃ nĐnĖ.

B a l a

2+1+3+1

cÁh ĐÁ iĖR : 7 cÁhÁNNĐ : 7

hÁjÁ cÁhcĖ ĐÄk pjmÁIĖ pÁ `mÁ`Ã _hÁjĖ cÁhÁNNĐ pÁ_
`Ái VĖ½ \_ĖcĖ ģmÁhÃ cĖäÖiÄc R»q VĖ½ \_Ė`Ã _ĖcÁ RÄ^-@mRÄ^
_hÁjÁ cÁhcĖ @pj Đj_Á jqĖNĖ½ _ĖcÁ ¸gÁm`Ã _hÁjÁhÁN
ĐĖmcÁnÂĐ_cÄN ¸hÁ^ mSÁjĖ jqĖNĖ½ AÄ`ĖĐ pel\_Á mSÁjĖ c hlmÁ`Ã
wmchÁN ÂmÂmS mlÁNĐ µj cÁ^ÁNcÃ _NRÃ DgÃ `nĖ½ iÁsÁ,
¸mÁp, pĖj-pµÁZÁ _hcĖ mSÁjĖ RhnĖ½ _hcĖ HmĖ jĖ×RÁj mĖµÁj
µpNa AmnĖ ×ĖhÁN iÁsÁK `Ã jqĖ½ _Ė ×ÄcÃ jÁmÁĖĖ _je mSÁjĖ
jUÃ cqÃ kĖ½ pÁhĖmÁIÁcĖ µĖ_ÄcÃ _je AĐÁoĖ_ ĐjmÁcÃ ÂmnĖO
nÂĐ_ _hÁjÃ µÁpĖ jqĖNĖ½ _hcĖ @agÁ_ ¸ĐÁjcÁ ģmÄc Am_Á jqĖNĖ½
_hcĖ ÂmaĖN`Ã, ÂmaĖNÃ iiÂĐ\_K`Ã, aÁjcÁ ģ`Ė`Ã ÂmnĖO kÁg hlnĖ
_Ėh× aÁjcÁ aĖNĖ pÄSÃ _hÁj cÁh hÁc`Ã kĖmÁhÁN AmnĖ½

_hÁjÁ cÁh cĖ cÁhÁNNĐ 7 VĖ½ _ĖcĖ _hÁjÁ hÁkÁNNĐ 3 _Ėh×
gÁÒiÁNNĐ 4 pÁ`Ė ph pNfNS VĖ½ \_Ė`Ã _hÁjÁ cÁhcĖ _hÁjÁ hÁkÁNNĐ
ģmÁhÃ _Ėh× gÁÒiÁNNĐ ģmÁhÃ R»qĖcÁ nÄg el µÁjÃ jÃ_Ė cÁq hlĖ½
_ĖcÁ ¸gÁm`Ã _hÁjÁ cÁh phÁ×hÁN µÁjÃ ¸Â_i[Á hĖlmmÁhÁN
@ph`Ė jqĖNĖ½ ĆĖ _Ė hÁkÁNNĐ _Ėh× gÁÒiÁNNĐcÁ R»qĖcÄN
pNµÁ^Ė el hĖlmmÁ CÖV_Á qĖm _Ė _Ė _hÁjÁ cÁhhÁN HmÄN
µÁjm_Ėc ĐjĖ ĐĖ _hÁjÁ cÁh _hÁjÁ hÁkÁNNĐ _Á gÁÒiÁNNĐ pÁ`Ė uĖi
[_ÁkhĖk fcÁmĖ½ cÁh fakmÁcĖ ĐÁj^Ė _hcĖ hÁkÁNNĐ ģmÁhÃ _Á
gÁÒiÁNNĐ ģmÁhÃ R»qcÄN µÁjÁ el hlnĖ _Á _hÁjÁ cÁh phÁ×cÁ
@kR @kR rĖsĖhÁN kĖĐÄ¸i_Á hĖlmmÁhÁN pel jqĖNĖ½

FUTUREPOINT
Astro Solutions

HmÁ cÁhcÃ µpNaRÃ ĐjË ×È _hÁjÁ hÁkÁND _'Á gÁÒiÁND fNcÈ
pÁ`È hÈl ĐjÈ _'Á _ÈcÁ cÁhÁND 9 Am_Á qËi @cÈ 5 cÁ qËi _È HmÄN
cÁh _hÁjÃ @ZĐÃ RiÈkÃ ¢RÂ_cÁ ajmÁÇ QËknÈ _'Á _hÈ µÁjÃ jÃ_È
pÁNpÁjÃĐ pel_ÁK hÈlmnÈÈ½ cÁh fakmÁ hÁZÈ _hÁjÁ hÁZÈ 1,6
@ND nÄg jqÈnÈ _'Á 8,4 @ND @Âq_ ĐjcÁjÁ qnÈ½

cÁhhÁN eÈjeÁj ĐjmÁ hÁZÈ @NR»È m^êhÁlÁcÁN
@NDÈhÁN µÁjmBÁêc ĐjmÁcÃ ÂmÂS DaÁqj^ pÁ`È cÃUÈ fBÁÁmÈk
VÈ½ ×ÈcÃ haa`Ã BÁhÈ pjlBÁÁ`Ã cÁhhÁN eÈjeÁj @`mÁ cÁhhÁN
iÈÒi µÁjmBÁêc ĐjÃcÈ BÁhÁjÈ @cÄĐÁl cÁhÁND fcÁmÃ nĐÈ VÈ½
cÁh µÁjmBÁêc`Ã BÁhÈ hÁlÁND @cÈ gÁÒiÁNDcÃ pÁ`È-pÁ`È
BÁhÁjÁ cÁhcÈ pÁ`êĐ ĐjÃ nĐnÈ½

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

1 2 3 4 5 8 3 5 1 1 2 3 4 5 7 8 1 2 3 4 6 6 6 5 1 7

DaÁqj^Á`êO -

HĐ @ND bZÁTmÈ O -	GANESHA 3+1+5+5+3+5+1=23=5	GANESH 3+1+5+5+3+5=22=4
HĐ @ND O -	RAM 2+1+4=7	RAMA 2+1+4+1=8
fÈ @ND O -	BINDRA 2+1+5+4+2+1=15=6	BRINDRA 2+2+1+5+4+2+1=17=8
s^ @ND O -	RAMCHAND 2+1+4+3+5+1+5+4=25=7	RAMCHANDRA 2+1+4+3+5+1+5+4+2+1=28=1
UÁj @ND O -	KRISHNA 2+2+1+3+5+5+1=19=1	KRESHNA 2+2+5+3+5+5+1=23=5
µÁNU @ND O -	TEWARI 4+5+6+1+2+1=19=1	TIWARI 4+1+6+1+2+1=15=6
V @ND O -	AGGARWAL 1+3+3+1+2+6+1+3=20=2	AGARWAL 1+3+1+2+6+1+3=17=8

FUTUREPOINT
Astro Solutions

y''kq Qy

4 4	9 9 9	2 2
3 3 3		7 7
	1 1	

y''kq pkVZ dk ifjp;

y''kq pkVZ puh vad 'kkL= dk ,d vge Hkkx gSA ;g peRdkjh y{eh ;U= ij vk/kkfjr gSA bl i)fr ds }kjk ge fdLH Hkh O;fDr dh flQZ tUefrFk tkudj gh cMh lpyrk o 'kh?kzrk ls mlds laiW.kZ O;fDrRo dks le> ysrS gSaA bl i)fr ds }kjk ge ml O;fDr ds pkVZ esa vuqifLFkr vadksa ds gkfudkj izHkko dks nwj djus ds mik; Hkh crk ldrs gSaA mifLFkr o vuqifLFkr vadksa dh ifDr;ka dkye o lewg O;fDr ds fo'ks"k O;fDrRo dks crkus esa lgk;d gksrs gSaA

vad 1 & ,d ckj

vkids y''kq pkVZ esa vad ,d dsoy ,d gh ckj mifLFkr gSA vr% vki viuh varLFk Òkoukv"a d" dfBurk ls O;ä dj ikrs gSa ;k vius Òhrj ds fopkj O;ä djus esa vleFkZ g"rs gSaA vU; {ks="a esa vkidk vkpj.k Òys gh vPNk g" fdUrq vius O;fäRo ds varLFk Òkx d" ÁdV djrs le; vki O;kdqyrk dk vuqÒo djrs gSa v©j eu dh ckr dgus esa fgpfdpkrs gSaA nwljs O;fä ds –f"Vd".k d" Òh vki Ák;% Bhd Ádkj ls le>us esa dfBukÃ eglwl djrs gSaA vkids fy, nwljs O;fä ds –f"Vd".k dh Á'kalk dj ikuk Òh Fk"m+k eqf'dy q"rk qSA fo"kkn ,oa vdsyriu vkid" vklkuh ls

FUTUREPOINT
Astro Solutions

?ksj yrsk gSA vki vkadM+“a ,oa rF;“a d“ bdġk djus rFkk lat“us esa dkQh Ē;ku nsrs gSa] ftlls le; dh cckZnh g“rh gS] rFkk dk;Z iw.kZ g“us esa vuko'd foyEc g“rk gSA lrr fodk'k ,oa o`f) ds fy, vkid“ 'kkar ,oa l©gknZiw.kZ okrkoy.k dh vko';drk g“rh gSA vki u©djh vFkok O;olk; esa dkQh gn rd lQy g“rs gSa] ysfdu O;kogkfjd :i ls nwlj“a d“ u le>k ikus ds dkj.k] ;k viuh ckr“a d“ Li“V u dj ikus ds dkj.k dqN vIQyrk dk lkeuk Òh djuk iM+rk gSA

vad 2 & ,d ckj

vkids y“kq pkVZ esa n“ vad ,d ckj mifLFkr gSA ftl dkj.k vki laosnu'khy v©j varj Kkuh gSa] vki ,d gh >yd esa nwljs O;fä dk lkj fudky ysus esa Áoh.k g“] fdUrq nqÒkZX; vkid“ 'kh?kzrk ls vkgr Òh dj nsrk gS] vki fu"Bkghurk d“ Kkr djus dh foy{k.k ÁfrÒk ds Lokeh gSaA vki 'kkar v©j laosnu'khy LoÒko okys g“] vkid“ viuh ckr fdlh ls dgrs oä mls Ē;ku j[kuk g“rk gSA dÒh dÒh ckr Bhd <ax ls fdlh ls dg ugh ikrs g“ A d“Ā Òh ckr vkid“ cgqr tYnh pqÒ tkrh gSA vki cgqr ÒkoukRed g“A vki cMs gh vareZq[k LoÒko ds g“us ls vkid“ Òfo"; es ?kVus okyh ?kVukv“a ds ckjs es ladsr fey tkrs gSaA vkiesa fgEer dh deh g“rh gS] vki vius fnekx d“ fdlh pht ij dsafnZR ugh dj ikrs] d“Ā Òh fu.kZ; tYnh ugh ys ikrs] vki cM+s ewMh LoÒko ds g“rs gSa] cgqr tYnh viuk LoÒko cny nsrs gSa] glrs glrs xaÒhj g“ tkrs gSA

vad 3 & nks ckj

vkids y“kq pkVZ esa rhu vad n“ ckj mifLFkr gSA vr% vkidh dYiuk'kfä rhoz g“rh gS] vki ekufld :i ls cgq/kk p©dl o fØ;k'khy g“rs gSa] vki lEesyu“a dk vkuan ysrs gSa v©j Fk“M+s vy©fdd Áhrh g“rs gSa] vki dÒh&dÒh rfud ludh Òh Áhrh g“rs gSa v©j Ák;% iqjkus jhfr&fjokt“a dk [kaMu djuk ilan djrs gSa] vius fopkj“a d“ O;ä djus v©j viuh fØ;kRed fopkj&'kfä d“ fn'kk nsus ds lkeF;Z ds dkj.k bl lehdj.k okys vki dĀ ckj ys[kd Òh cu tkrs gSaA vki ges'kk ÁtkZ ,oa vkRe fo'okl ls v“r&Ā“r jgrs gSa] v©j ;“X;rk ,oa dYiuk'khyrk ds ne ij lQyrk Áklr djrs gSa] vki ftl Òh isls esa g“rs gSa] viuk ekxZ lQyrkiwoZd Lo;a cuk ysrs gSaA vki viuh jpukRed dYiuk v©j fopkj“a d“ 'kCn“a esa O;ä djus esa l{ke g“rs gSaA vki cM+s LokfÒekuh g“rs gSaA fdlh ds vkxs >qduk vkid“ ilan ugĒ g“rkA vki fdlh dk ,glku ugĒ ysuk pkgrs v©j fdlh dk csotg gLr{ksi ilan ugĒ djrsA vkid“ viuh Lora=rk ls le>©rk

FUTUREPOINT
Astro Solutions

djuk ilan ugÈ g`rkA bl ewykad okys O;fä lkg] ohj] 'kfä'kkyh] vfopy] la?k"KZ'khy] Jethoh rFkk d"V"a ls gkj u ekuus okys g`rs gSaA

vad 4 & ,d ckj

vkids y`"kq pkVZ esa pkj vad ,d ckj mifLFkr gSA vr% vki O;kogkfjd o gLr d©'ky esa fuiq.k gSa] vki ,sls O;olk; d` ilan djrs gSa] ftles vki vius gkFk`a ls dk;Z dj ldsa] vki dYiuk'khy ;`tukv`a o fl)kar`a ls fp< +rs gSaA vkiesa nwlj`a d` laxfBr djus v©j ;`tukv`a d` iw.kZrk rd igq;pkus dh {kerk ÁÑfr&ÁnÙk g`rh gSA vki y`x`a dh laxhr o gLr&'kYi vkfn dykv`a esa Òh xgjh :fp g`rh gSA vki viuh dk;Z{kerk d` vPNs :i ls nwlj`a ds le{k j[kus esa l{ke gSaA vki lkekU;r;k O;ogkj dq'ky g` v©j dfBu ifjfLFkr;`a o xaÒhj ely`a d` dwVuhfr ls lqy>kus esa n{k g`A vkidk LoÒko 'kkar v©j dk;®Za d` iwjk djus esa prqjÅ ls dke ysrs g`A

vad 5 & vuqifLFkr

vkids y`"kq pkVZ esa 5 dk vad vuqifLFkr gSA vr% vki y{; fu/kkZj.k esa dfBukÅ dk vuqÒo djrs gSa] v©j vkiesa cgqeq[kh ÁfrÒk o bPNk 'kfä dk vÒko g`rk gSA vki okrkZyki djus esa vlQy] i<+us esa eu u yxuk o iSlS dk vÒko cuk jgrk gSA vki tYnh gh /kS;Z N`M+ nsrs gSa] lQyrk Òh vklkuh ls ugÈ feyrh] D;`afd budk ckr djus dk <ax vPNk ugÈ g`rk gSA p`V&pisV v©j nq?kZVukv`a dk nq;®Zx curk gSA 'kók?kk r o nq?kZVuk dh laÒkouk thou esa ges'kk jgrh gSA vkid` ges'kk gh okgu vkfn lko/kkuh ls pyus pkfg,A vkid` vius O;fäxr thou esa dÃ pqu©fr;`a v©j mrkj&p<+ko`a dk lkeuk djuk iM+rk gSA dÃ dk;®Za esa vlQ+yrk Áklr g`rh gS] vkids ikfjokfjd thou esa mFky&iqFky eph jgrh gSA vkid` nwlj`a ls lrr Ásj.kk dh vko';drk g`rh gSA ,sls esa vkid` pkfg, fd ;FkkFkZ y{; d` fu/kkZfjr djuk lh[ksa] v©j mls Áklr djus ds i'pkr~ gh vxys y{; fd v`j c<+saA vad ikap dh pkVZ esa vuqifLFkr lkekU; gSA

vad 6 & vuqifLFkr

vkids y`"kq pkVZ esa 6 dk vad vuqifLFkr gSA vr% vki Lo;a esa vkRe&leiZ.k dh Òkouk mr~ié djsa] vkiesa viuh vUrÒkZoukv`a d` nwlj`a ls fNikdj j[kus dh Áo`fÙk g`rh gSA bl Áo`fÙk dk dkj.k g`rk gS] vius ekrk vFkok firk ds lkFk thou ds ÁkjEÒ esa vPNs lEcU/k] QyLo:i vkid` rc rd

viu laca/k" a esa vfu'prrk dk lkeuk djuk iM+rk gSA tc rd fd vki gzn; ls mUeqä o mnkj g"uk ugÈ lh[k ysrs gSaA fpark v©j ruko vki y"x" a ds fy, fo"kerkv" a ds dkj.k g" ldrs gSaA ikfjokfjd thou esa dqN pqu©fr;" a dk lkeuk djuk iM+rk gS] vkid" ikfjokfjd lg;" x feyus esa ijs'kkuh vkrh gSA vkidk Òh cPp" a v©j ifjokj ds Áfr yxko de g"rk gS] vki y"x" a dh enn r" djrs gSaA ysfdu [kqn ds fy, enn ugÈ feyrh] n" Lr" a dh enn ugÈ feyrh] vkid" Ò©frd rFkk ikfjokfjd lq[k o Ò" x foykl dh deh jgrh gSA vki thou ds ldkjRed i{k dh vis{k k udkjRed i{k dh v"j vf/kd È;ku nsrs gSaA vkid" dÒh Òh fons'k ls lEcaf/kr dke ugÈ djuk pkfg,A

vad 7 & ,d ckj

vkids y" kq pkVZ esa lkr vad ,d ckj mifLFkr gSA vr% vki Áse] LokLF; vFkok laifUk [k" dj thou dk xw<+ vuqÒo Áklr djrs gSa] dM+os vuqÒo" a ls fl[kus ds dkj.k vkidk >qdko vf/kdkf/kd vkÈ;kfRed vFkok vkRe&Kku dh v"j g" tkrk gSA vki vkarfjd ckr" a d" le>us esa Lo;a d" vleFkZ ikrs gSaA vkids 'kjhj ds fupys vax" a esa p" V yxus vFkok j" x dh Ák;% laÒkouk jgrh gSA vki fdLh Òh dk;Z d" Lo;a djus esa leFkZ g" rs gSaA vki vO;ogkfjd] vR;/kd dYiuk] v©j Ò;Òhr jgrs g"] ftl dkj.k vkid" j" tejZ dh ftanxh esa vPNh rjg ls dke djuk eqf'dy g" tkrk gSA dÃ ckj vkidh vR;/kd Li"Vokfnrk ,oa viuh igpku dk vge dÃ ckj vkid" nwlj" a dk xqyke cuk nsrk gSA vkidh Lej.k'kfä det" j g" rh gS] bl dkj.k vki nSfud thou ds dk;® Za esa dfBurk dk vuqÒo djrs gSaA

vad 8 & vuqifLFkr

vkids y" kq pkVZ esa 8 dk vad vuqifLFkr gSA vr% vki vius foÙkh; Áca/ku esa dq'ky ugÈ g" rs] vki ;k r" fcydqy gh ykijokg g" rs gSa] vFkok nwlj" a ds Áfr T;knk fo'oLr g" rs gSaA QyLo:i :i;s&iSls ds ekey" a esa d" V Áklr djrs gSa] vkiesä fu.kZ; 'kfä dh deh o Ò©frd lk/ku" a dk vÒko jgrk gSA y{&fu/kkZj.k dh Òh deh g" rh gS] v©j dk;Z d" gkFk esa ysdj v/kwjN" M+us dh Áo`fr Òh] vkid" ÁkÑfrd tYnckth d" fu;a=.k djus] v©j vfÒu; ls igys l"pus ds fy, fl[kus dh tjr gSA vki vuq'kkflr ugÈ g" rs gSa] vki vius iSl" a dk fglkc ugÈ j[k ikrs] tSls fdruk dek;k] fdruk yxk v©j D;k cpk gSA vki vf/kd esgur djus esa fo'okl ugÈ j[krs] vkidh vR;/kd egÙokdkk{kk ,oa Ò©frdoknh l"p vkids fy, ruko ,oa volkn dk dkj.k curh gSA vkiesä tYnh fLFkjr ugÈ vkrh] v©j thou esa tYnh ls iS

lk dekuk pkgrs gSaA vko';drk bl ckr dh gS fd vki viuh bl LosPNk dh
 Áo`fr dk R;kx djsa] v©j dqN djus ls iwoZ fopkj djus dh vknr dk fodkl
 djsaA

vad 9 & nks ckj

vkids y`'kq pkVZ esa u© vad n` ckj mifLFkr gSA vr% vki
 vkn'kZoknh] cqf)eku ijUrq dÒh dÒh nwlj`a ds fy, leL;ktud g`rs gSa
 ysfdu vki vR;f/kd cqf)eku g`rs gSaA vr,o dÒh dÒh ,sls y`x`a d` gs; –
 f"V ls ns[krs gSa t` mu tSlS cqf)eku ugÈ gSaA vki [kkl r©j ij mu
 dk;®Za esa lQy g`rs gSa] tgtk; dYiuk'khyrk] dykRedrk] ,oa jpukRedrk
 dh vko';drk g`rh gSA dÒh dÒh fcuk fdLh mls'; ,oa LokFkZ ds dke
 djus okys] ;g y`x ekuork dh lPph lsok djus okys g`rs gSaA vkid`
 vPNs volj Áklr g`rs gSa rFkk nwlj`a dh lgk;rk vkid` ÁkÑfrd :i ls feyrh
 jgrh gSA ftlls vkidk thou r` lQy g`rk gh gS] lkFk gh ;g nwlj`a ds fy,
 Òh dkQh mi;`xh g`rk gS] Ák;% vki ?kj ds cM+`a ds ÁÒko esa g`rs
 gSa] blfy, ;g vko';d gS fd vki lekt ds lc Lrj`a ds y`x`a ls lkeku esy&t`y
 j[ksaA

dsanz ds pkj vad`a ¼9] 3] 1] 7½ dh mifLFkr &

vkids y`'kq pkVZ esa dsanz ds pkj vad ¼9] 3] 1] 7½ mifLFkr gSA vr
 % ;g vR;ar 'kqÒ fLFkr curh gS] vki rhoz cqf) ds n;oku] uÃ&uÃ
 vphoesaV gkfly djus okys g`rs gSaA vki viuk y{; fu/kkZj.k djds pyrs
 gSa] blfy, tkWo v©j fotusl n`u`a esa gh lQyrk Áklr dj ysrs gSaA
 ysfdu O;kolkf;d xfrfuf/k;`a esa vPNh lQyrk Áklr djrs gSaA vkids Áij
 Òxoku dk iwjk vkJhokn cuk jgrk gS] ,d ds ckn ,d pht Áklr g`xh] vki
 fu"Bkoku Òkoqd v©j nwlj`a dh enn djus okys gSaA vkiesa nwlj`a
 dh Òkouk le>us dh ;`X;rk gSA vki dfBu ,oa eqf'dy ifjLFkr esa ugÈ ?
 kcjkrs] vki csgn prqj dwVuhfrK] jktuhfrK g`rs gSaA dsanz LFkku`a
 esa igyk dsanz 9 vad gS] ftlds Lokeh xzg eaxy gSa] t` ijkØe ds dkjd]
 nwljk dsanz 3 vad gSA ftlds Lokeh xq# gSa] t` Kku ds dkjd gSa]
 rhjk dsanz 1 vad gS] ,d vad lw;Z dk Áfrfuf/kRo djrk gS] v©j lw;Z
 vkRecy ds dkjd gSa] p©Fkk dsanz 7 vad gS t` dsrq dk Áfrfuf/kRo
 djrk gS] v©j dsrq gS vÈ;kRe] bl Ádkj bu pkj`a dsanz`a dk Òjk g`uk
 vkids fy, vR;ar 'kqÒrk dh fLFkr cuk jgk gSA

cqf) ds vad & 4- 9 o 2

vkids y`'kq pkVZ esa 4-

9 o 2 vad" a dh mifLFkfr gSA bu vad" a dh mifLFkfr ls bl vad dh l`f"V g"rh gS] vr% vki c©f)d lkeF;Z o mÙke Lej.k 'kfä okys O;fä gSa] bl vad ds ÁÒko ls vki Li"V] U;k;laxr o fo'ys"k.k esa fuiq.k gSa] ysfdu dÒh&dÒh vius vkid" nwlj" a ls mr~Ñ"V le>rs gSa] vf/kdka'k viuh gh /kqu esa eXu jgrs gSaA vkid" viuh Ákphu ijaijv" a ls T;knk yxko ugÈ g"rk gS u vki /keZ ij vkj[k ew;in dj ;dhu djrs gSaA vki viuh eaf+ y [kqn ikus v©j viuk jkLrk [kqn cukus esa ;dhu j[krs gSaA vki dqN ekey" a esa gVh LoÒko ds g" ldrs gSa ysfdu nwlj" a ds fy, vki ,d fo'oklik= fe= ds :i esa lkeus vkrs gSaA vki fn[kkos v©j pkiywlh esa ;dhu ugÈ djrs gSaA

ty rÙo & vad 1

vkids y" kq pkVZ esa ty rÙo dh mifLFkfr gSA ty cqf) v©j Kku dk Áfrfuf/kRo djrk gS] ty yphyk gS fQj Òh etcwr gS] vÒh Òh cg jgk gSA 1] vad lw;Z ls lEcaf/kr gS] ty 'kkaar gS fQj Òh [krjukd gSA ty ds fy, lrg dsoy 'kq#vkr gS] bldh xgjkÅ esa fNis okLrfod pky ds lkFk] ty rÙo okys os ugÈ gSa] gkykafd vki viuh [kqn dh daiuh v©j vkarfjd ÁfrfcEc ds fy, le; dk vkuan ysrs gSaA vki v{kj 'kkaar v©j 'kkafr iw.kZ g"rs gSa] ysfdu nwlj" a d" vfÒÒwr djus dh ,d cM+h {kerk g"rh gS] vki fuMj] lkglh o LokfÒekuh Òh g"rs gSaA u©djh g" ;k O;olk; viuh dM+h esgur dh cn©yr vki ges'kk mPp f'k[kj ij igq;prs g" fdlh Òh dk;Z d" djus esa vki fuiq.k gSa vki vius thou d" fu"i{k rjhds ls ns[krs gSaA

[kwfc;ka& vki jktuSfrd dk;®Za esa dq'ky] ifjokj] lekt] jk"Va vkfn lÒh dk usr`Ro djus dh vkisa {kerk g"rh gSA rst+ ut+j] lgkuqÒwfr v©j vPNs eÈ;LFk] -<+] lgt v©j yphyk] d"ey ysfdu etcwr] v©j vki nwjnf'kZrk ds xq.k" a ls ;qä g"rs gSaA

det" fj;ka & Lo Ñikyq] cgqr fuf"Ø;] nwlj" a ij cgqr T;knk Òj"lk djuk] nqfo/kk esa iM+s jguk] fpafr jguk vkfn voxq.k g"rs gSaA

i`Foh rÙo & vad 2] 5] 8

vkids y" kq pkVZ esa i`Foh rÙo dh mifLFkfr gSA i`Foh fLFkj v©j eÈ;LFk g"rh gSA ;g ,d ÁkÑfrd tUe 'kkafr j{k d g"rk gSA i`Foh / kS;Zoku] fopkj'khy v©j 'kkaar g"rh gSA tcfd i`Foh xeZ v©j i" f"kr g"rh gS] ;g vklkuh ls Lo&dsafnzs Òh g" ldrh gS D;"afd ;g ekurh gS fd ;g lc dqN dk dsanz gSA i`Foh

lqj{kkRed gS v©j os mu tM+`a dk Áfruf/kRo djrh gSaA t` lc
dqN ,d lkFk j[krh gSa] gkykafd] ;g Òh fu;af=r g` ldrh gSA bl rRo ds
y`x lgkuqÒwfr dh ,d cM+h ek=k esa g`rs gSa v©j [kqn d` yxkrkj
nwlj`a dh [kq'kh ds ckjs esa fpafr ikrs gSaA 2 vad pUnzek dk gS] 5
vad cq/k dk v©j 8 vad 'kfu ls lEcaf/kr gS] ,sls O;fä /kuk<~; g`rs gSa]
budk viuk tehu ls tqM+k gqv edku g`rk gSA

[kwfc;ka & ,sls y`x fLFkj Áo`fr ds] xaÒhj] O;kogkfjd] rkfdZd]
vuqdaik] ns[kÒky] lgkuqÒwfr] mÜkjnk;h] oQknkj g`rs gSa v©j
Åekunkj] i`"k.k] laxfBr o ;`tuk cukus esa vPNs] etcwr v©j LFkk;h g`rs
gSaA

det`fj;ka & vfrlajf{kr] ft+lh] tUetkr datwl] :f<+oknh] t`f[ke ysus esa
ijs'kkuh g`rh gSA

dk"B rÙo & vad 3] 4

vkids y`"kq pkVZ esa dk"B rÙo dh mifLFkfr gSA dk"B mnkj v©j
fo'kky g`rh gS v©j nwlj`a dh xgjkÅ ls ns[kÒky djrh gSA ckal ds lkFk]
dk"Betcwr g`rh gSA fQj Òh yphyh g`rh gS v©j ,d ÁkÑfrd tUe ls
usrk Òh gSA bldh tM+sa i`Foh esa xgjh [kqnkÅ djrh gSa] gkykafd]
dk"B d` thfor jgus ds fy, ueh dh Òh vko';drk g`rh gSA dk"B dh
fo'ks"krk,a vDlj dkeqdrk v©j /kS;Z ls tqM+h g`rh gSaA gkykafd] bls
larqfyr djus ds fy,] dk"B ?kqliSB v©j vkØked Òh g` ldrk gSA 3] vad
xq# ls v©j 4 vad jkgq ls lEcaf/kr gSA ,sls O;fä yxkrkj foLrkj v©j vkxs
c<+us dh ryk'k esa g`rs gSaA tfVy ls tfVy dk;Z d` djus esa l{ke g`rs
gSaA vius dke d` vklkuh ls fudky ysrs gSaA

[kwfc;ka& ;g dkQh prqj g`rs gSa] bues vPNh le>] xeZ] feyulkj]
n;kyq] yphyk v©j vuqdwuyuh;] fLFkj v©j O;kogkfjd] mnkj g`rs gSaA

det`fj;ka & lhekva`a ;k lhekva`a dh vPNh le> ugÈ gS] cgqr T;knk
fuf"Ø; g` tkrs gSa] nwlj`a ij cgqr vf/kd Òj`lk dj ysrs gSaA

/kkrq rÙo & vad 6] 7

vkids y`"kq pkVZ esa vad 6] 7 /kkrq rÙo dh mifLFkfr gSA /kkrq
[kkuksa esa ik;k tkus okyk ghjk gS] ;g thou dh lkal gS] 6] 7 /kkrq
rÙo ls lEcaf/kr y`x Lo;a dk lEeku djrs gSa] v©j nwlj`a dk Òh lEeku
djrs gSa] 6] vad 'kqØ v©j 7] vad dsrq ls lEcaf/kr gSA bl rÙo ls
ÀÒkfor y`x etcwr v©j d

B''j g''rs gSa] ysfdu ncko Mkyus ij ;g vuqdwY v©j cny tkrS gSaA /
 kkrq d'' v{kj fcuk idk gqvk] dB''j v©j fu/kkZfjr fd;k tkrk gSA bl rUo
 okys y''x U;wure g''rs gSa] laxfBr v©j LoPN thou dh lknxh dk vkuan
 ysrs gSa] gkyk;fd udkjkRed i{k ij /kkrq Oh 'kfä'kkyh v©j fu;af=r g''
 ldrh gS] ;s /kkrq inkFkZ gSA okLro esa vkids thou esa tfVy ;k
 vuko';d Okouk dh vko';drk g''rh gSA

[kwfc;ka& vki lkgfld] egRodka{kh] Lora= fopkj/kkj] fu/kkZfjr y{; ij
 pyus okys] vuq'kkflr] dsafnZr] mPp uSfrdrk v©j mPp ekud ds xq.k'a
 ls ;qä g''rs gSaA

det''fj;ka& lapkj d©'ky esa deh] ftlh] dOh&dOh vuqfpr vkaduk]
 Øwj] funZ;h] vklkuh ls laca/k'a esa dV©rh] vfrlaosnu'khy] vkfn
 voxq.k g''rs gSaA

vfXu rUo & vad 9

vkids y''kq pkVZ esa vfXu rUo dh mifLFkfr gSA vkx ges'kk Åij dh v''j
 funZsf'kr g''rh gS v©j bldh ÅtkZ dOh leklr ugÈ g''rh gSA ;g yxkrkj
 v©j etcwr gS] gkykafd] ;g QSyrk Oh gS v©j vklkuh ls ÖVdrk Oh gSA
 rRo ds :i esa vkx ds lkFk j''ekapdkjh lk/kd g''rs gSa] t'' ,d lkgfld {k.k ls
 vxys rd ?kwers gSaA vkx vDlj xehZ] tquwu v©j cukus dh vko';drk ls
 tqM+h g''rh gSA gkykafd] fjoLZ lkbM ij] ;g vkØkedrk] v/khjr v©j
 fouk'k ls Oh lacaf/kr g'' ldrh gSA tcfd vkx xehZ v©j xehZ Änku dj
 ldrh gS] ;g ty Oh ldrh gSA vkx vius vki ugÈ g'' ldrhA gkykafd ;g
 mTToy v©j j''ekapd gSA bls laié djus ds fy, ydM+h dh fLFkjr dh
 vko';drk gSA 9 vad eaxy ls lEcaf/kr gS] budk 'kjhj lqxfBr] budh bPNk
 'kfä LV^kax g''rh gS] ;s cgknqj] lkglh v©j iwjh 'kfä ds lkFk dk;Z djus
 okys g''rs gSa] bues fu.kZ; ysus dh {kerk vPNh g''rh gSA

[kwfc;ka& vki Ökoqd v©j mr~lkgh] jpukRed] vuq'khyu v©j dfj'ekÄ]
 lgt v©j lkglh] ges'kk pqu©rh d'' Lohdkj djus okys] xeZt''kh v©j -<
 + ladYi 'kfä okys g''rs gSaA

det''fj;ka & È;ku dh ykylk] j''xh] t''M+ r''M+ djus okys] >xM+kyw
 Áo`fr ds] fetkt ds vuqdwY] vkØked] vkosxh v©j vLFkj] vdsys jgus
 okys g''rs gSaA

3 HÂk, _Èh × 1¶ × ÄKÁÇ`Ä 1¶ KRðZ mÕUÈ `iÈ qËi½ AmÁ iiÂÐ _hÁjÁ hÁZÈ @cÄÐÄl, pqiËRÄ _`Á ÂmõmÁpÄ ÂpâS `nÈ½ A ðÄÁjcÁ kËÐÈ pÁ`È \_hÁjÄ Ähs\_Ä \_`Á _ÈK jË×RÁj, iimpÁi, gÁRÄaÁjÄhÁN pqÁiÐ jqÈnÈ½

µ»Èh pNNfNNS @cÈ ÂmmÁq

_hÁjÈ ÂmmÁq ÐÈ ðÈh pNfNS ð`Áµ\_Ä µqÈkÁN H ÇÈmÄN kÁgaÁiÐ jqÈnÈ ÐÈ \_È hÂqkÁcË hÄkÁNÐ 3, ¶, ÐÈ ¹ qËi, @`mÁ _ÈmÄ hÂqkÁcË ×äh ÐËCµ^ @NR»Èw hÂqcÁcÄ 3, ¶, ¹, 1j, 1µ, 1, j1, j', j. ÐÈ 3° _ÁjÄQÈ `iÈ qËi½ A \_ÁjÄQÈhÁN ×ähÈkÄ §ÄK \_hÁjÁ hÁZÈ ÂmnÈo kÁgÐÁjÐ @cÈ pÁjË pÁ` ÄµcÁjÄ jqÈnÈ½

@cÄÐÄk jNNR

_hÁjÁ hÁZÈ @cÄÐÄl jNR qkÐÈ RÄkÁfÄ, UhÐÄkË RÄkÁfÄ VÈ½ RÄkÁfÄ µ^ µÄjÈµjË RÄkÁfÄ cqÄ, µjN_Ä qkÐÈ RÄkÁfÄ qËmË ÇÈCH½ _È`Ä \_hÈ \¼ËCNR jhcÄ µ\ aÄ, UÄaj, \_ÐÄiÄ, ÄfvÁmc mRËjË A × jNRcÄ kÈ½ fcÄ nÐÈ \_È A × jNRcË jhÁk ajjË× \_hÁjÄ µÁpÈ jÁQÈ½ ðmÁðaicÄ rÄ^\_ÄcÄ phiÈ µ^ \_hÈ fcÄ nÐÈ \_È A × jNRcÄ Ðµ \ÁN µqËjË, ×ÈcÄ`Ä _hÁjÄN ðmÁðai pÁjÄN jqÈnÈ½

mÁðBÄÄ @cÈ ÂcmÁp

_hÁjÁ hÁZÈ HmÁ hÐÁchÁN jqÈmÄN nÄg jqÈnÈ ×ÈcË hÄkÁNÐ ÐÈ cÁhÁNÐ 3 qËi½ CnÁc ÄanÁ _hÁjÁ hÁZÈ qNhÈnÄ nÄg jqÈnÈ½ _È`Ä \_hÈ nqËjcÄ CnÁc ÄanÁhÁN \_hÁjÄN ÄcmÁpð`Äc fcÁmÄ nÐÈ VÈ½ A ÄanÁhÁN jË×RÁj-mÈµÁj pNfNSÄ_ ÐÁh ÐjmÄ nÄg jqÈnÈ½ µqËjmÁcÄ m§ËcÄ µpNaRÄ Ðj_Ä mQ_È Ðà`C, µÄlÄ, pËcËjÄ jNR _hÁjÁ iiÂÐ_ßmhÁN mSÁjË ÐjnÈ, @cÈ ÇÈ _hÈ ÄamÁkË, µ\ aÄ, eÄcêUjcÄ jNR µ^ AmÁ jÁQnÈ _È _hÁj ÐÁÉZÄNÄfÐ mÄ_Ämj^hÁN QÄnqÁkÄ AmnÈ½

îÄÄçÄ mÁqc cNN

ÇÈ _hÈ ðmÁp ajèiÁc jh mRËjË cËNSÁm_Ä qËi, _È _hÁjÈ CÕVmÄN ÇÈCH ÐÈ _hÁjÁ jhcË cNfj _hÁjÁ hÄkÁNÐ ÐÈ hÄkÁNÐcÄ Ähs @NÐ`Ä hl_È qËi½ _hÁjË hÄkÁNÐ 3 VÈ½ hÄkÁNÐ cÄ Ähs @NÐ ¶, ¹ jqÈnÈ½ _hÁjÁ jhcË cNfj 1°j = 3 mRËjË qËmË ÇÈCH @cÈ ÇÈ _hÈ mÁqc mRËjËcÄ cËNS^Ä ÐjÁm_Ä qËi, BiÁjË _ÈcÄ hÁZÈ µ^ nÄg @NÐ µj3j = 3

jqÈnÈ½ _hÁjÁ hÁZÈ A× @NĐ ¢mÁpcÁ mÁqccÁÈ jqÈnÈ, _È _hÁjÁ
iÁsÁ pÁQhi ĐqÈmÁnÈ½

đmÁđàì @cÈ jÁÈR

×iÁjÈ µ^ _hÁjÁ wmchÁN jÈRcÃ ÂđÂ_ AmnÈ BiÁjÈ _hcÈ
UÁh\ÃcÁ jÈR, aÁa, QÁ×, QÃ×kÃ, ¢hÈq, ×qjmÁa, Âµ^Á ¢ĐÈµ, nÁk
jÈR, đcÁiÁcÃ cflÁc, hÁcÁpĐ D÷ÈR, RÃä_ CÃã`icÃ nÃ`Ãk_Á, gÈRcÃ
¢BiÈ @;UÃ, jĐ_ aÈo ×ÈmÁ jÈR `nÈ½ jÈRÃcÃ @nÃg_Á aÃOOQ @cÈ
ÂµµÁ^ÁcÁ phiÈ _hÁjÈ Âmĩ^Ä DµÁpcÁ, µÄchcÃN m»_, pBiÁjÁi^
m»_ Đ`Á pÁNgImÃ ÇÈÈCH½

iimpÁi

m\$ DvÈR, jÁfÁ, jÈĐZÈjÈãZ, qÈZk, µÁccÃ aÄĐÁc, @âiÁµc,
iiÁÑiÁ_Á, ¢ÁâiÁµĐ, jÁ×aÃ_ hNsÃ, ĐÁcÁccÁ pkÁqĐÁj, mĐÃk,
ãiÁiÁSÃn, pÁUm, aÃ_ ĐÁiê, ĐkÁĐê, ÂUÁĐBpÁ ĐÁiê, fÈNĐcÁ ĐÁh,
akÁk, A\, ÂmtÁµcĐ_Áê, @ÁgcÈ_Á, pÈëphÈc, ZÁcÁµđZ, đZÈcÈ,
mqÁ^hÁN ĐÁiêĐ_Áê, µÈkÃp ÂmgÁR, anêc nÁ\$Ã, hÈcÈ×j _Èh×
µÁ^ÁcÈ mÈµÁj½

íÁ»BÁÁÈµmÁp

RÄ;mÁjÈ RÄ; @ÂjĩZ aÈo ÂcmÁj^ hÁZÈ m»_ ĐjmÄN
RÄ;mÁjÈ µÃiÁ m\$ µqÈjÃcÈ m»_ ĐjmÄN½ µÃiÄN gÈ×c ĐjmÄN _Èh×
µÃiÁ µaÁ`ÈcÃN aÁc ĐjmÄN½ A m»_ s^ moê, HĐ moê ĐÈ pÈl
RÄ;mÁj pÄSÃ ĐjmÄN½ i`ÁnÂĐ_ µÄswmÃcÃ hÁiÁ µj RÄ; hNscÈ Çµ
ĐjmÈ½

@cÄĐÁk jBc iÁ DµjBc

µÈQjÁ× _hÁjÁ hÁZÈ hÃÑi jBc VÈ½ ÇÈ µÈQjÁ× c hlÈ _È
_hÈ pÄcÈkÁ, ZÁCRj AC, µÃiÈ @ĐÁĐÃ SÁj^ ĐjÃ nĐÈ VÈ½ _ÈcÈ _hÈ
pÈcÁcÃ mÃNZÃhÁN UÁj ĐÈ µÁNU j_ÃcÈ fcÁm\ÁmÃcÈ ×h^Á qÁ`cÃ
_×êcÃ ANRIÃcÈ đµnê Đj_È qÈi _È jÃ_È SÁj^ ĐjmÈ½

@cÄĐÁk aÈmBÁÁ

_hÈ RÄ; R»qcÃ DµÁpcÁ ĐjÈ @`mÁ Âmĩ^Ä gRmÁccÃ
AjÁScÁ ĐjÈ½ gRmÁc Âmĩ^ÁcÁ ÷ÁanÁrjÃ hNs %~ chÈ gRm_È
mÁpÄaÈmÁi%ocÈ qNhÈnÁ Çµ ĐjÈ½ ajjÈ× KVÁhÁN KVÁ HĐpÈ A
[hNscÁ ×µ ĐjmÁ

_`Á µÄchcÁ ÂampÈ pBicÁjÁi^ Đ`Á pÁNgInĒ Ē A ÂûiÁK ĐjmÁ`Ă
_hÈ ÂmÂgăc jĒRĒ @cÈ phđiÁK`Ă hĂĐ\_ `nĒ½ ĒÈ A nĐi c fcÈ ĒÈ
gRmÁc Âmĭ^ĂcÁ eĒZÁcÁ ajjĒ× µjĒ]ĂiÈ anêc ĐjĂ kĒmÁ½

R»q RÁisĂ hNNs

_hÁjÁ RĂjcÁ nĂg ɁgÁmĒcĂ mÆÂâS hÁZÈ RĂjcÁ RÁisĂ
hNscĒ µjĒ]ĂiÈ đcÁc µVĂ @ÒiÁj, HĐmĂp ĐÈ HĐpĒ A[mÁj Ēµ ĐjmÁ
kÁgamiĐ jqĒnĒ½ RÁisĂ hNs -

~ @NÂRjpÁi Âm~qÈ ÂaíiaĒqÁi SĂhÂq _ăĒ
wmO µ»UĒaiÁ_ ÁÁ

R»q âiÁc hNNs

µjĒ]ĂiÈ D[ĂcÈ _hÁjÈ RĂjcĂN âiÁc ĐjmĂN, hchÁN RĂjcĂ
hĂÂ_êcĂ ɁĂ_ĩ[Á ĐjĒ @cÈ BiÁjfÁa cĂUĒcÁ hNscĒ µÁ[ĐjĒ½

aĒmÁcÁN U FoĂ^ÁN U RĂjN ĐÁNUcpĂăcgh Á
fĂÂ©gĂ_N ÂskĒĐĒnN _N chÁĂh fÆqđµĂ_h ÁÁ

R»q ×µ hNNs

@nĂg RĂjcÈ @cĂĐÁI fcÁmmÁ hÁZÈ RĂjcÁ hNscĒ ×µ
ĐjmĒ ĒÈĒH½ ajjĒ× KVÁhÁN KVĂ HĐ hÁIÁ HĐpĒ A[×µ ĐjmÁ`Ă
CĂŌV_ kÁg hIÈ VĒ½ µĂjĂ @cĂĩ[Ác HĐpĒ A[hÁIÁcĂN VĒ½ hNs
×µcĂN ɁBir el Ē_Ē× ĒĒc nĐnĒ½

~ R»ÁN R»ĂN R»ÁÉN pO RĂjmÈ chO ÁÁ ×µ
pNÑiÁ 1°°° ÁÁ

mcđµĂBÁ SÁjPÁ

_hÈ RĂjmÁjcÁ ÂampÈ HĐ CNU kÁNfĂ cÁjNRĂ ĐÈ
ĐĒIÁcĂN hĂI kĂmĂcÈ, µĂIÁ aĒjÁhÁN kµĒZĂcÈ, ×h^Á qÁ`hÁN
fÁNSĒ ĐÈ pĒcÁcÁ ĐÈ µĂ_ÁlcÁ _ĂmĂ×hÁN gjĂcÈ RIÁhÁN µqĒĒ½
_ĒcÁ`Ă RĂj R»qcÁ @nĂg ɁgÁm KVÁ `nĒ _`Á nĂg ɁgÁmĒhÁN mSÁjĒ
`nĒ½

mcđµĂBÁ đcÁc

_hÁjÁ hÁZÈ ajĒĐ RĂjmÁjÈ HĐ \Ēk ĐÈ mÁp^hÁN hĂkN[Ă,
peĒa pjpm _`Á hÁk_ĂcÁ eĂk mRĒjÈ AĒoÂSiĒcĂN UĂ^ê fcÁmĂ
µÁ^ĂhÁN cÁNQA

cÁqmÄN ajÈÐ ¢ÐÁjcÁ jÈRÈ`Ã hÄÂÐ\_ AµcÁjÄN jqÈnÈ½ qfêk ðcÁc`Ã
 _hÁjÃ _hÁjÃ UÁh\ÃcÃ ÐÁN_ÃhÁN mSÁjÈ `nÈ½ @nÄg RÄjcÁ ¢gÁm
 rÃ^ `CcÈ _hÁjÁhÁN _È× _Èh× ¢gÁmhÁN CÄÖV_ kÁg hlnÈ½ fSÁ
 R»qÈcÃ nÁNÄ_ hÁZÈ _hÈ ÐÄ[, ÁQkÁ, ÐÁNRCÃ, pjpm, aÈmaÁjÄ,
 qlaj, pmÁÉoÂS _Á kÈS A fSÁcÈ hÈlmÃcÈ, UÃ^ê fcÁmÃcÈ, ÐÈC
 _ÃêcÁ µÃ^ÃhÁN hÈlmÃcÈ gRmÁccÄN ðhj^ Ðj_ÄN Ðj_ÄN ðcÁc
 ÐjnÈ_È R»qÈcÃ nÁNÄ_ _Á pÄQ-phÆÄâS hlnÈ½

aÁc µaÁàÁê

RÄjcÃ nÁNÄ_ hÁZÈ iÈÒi íiÂÐ_cÈ RÄjcÁ µaÁ`ê, µÃIÁ mš,
 pÈcÄN, qlaj, bÆ_, µÃIÁ eÄk, µÃIÄN @cÁ×, µÈQjÁ×, bÈ\È, µÄð_Ð,
 hS, km^, nÐêjÁ, ×hÃc, Vs mRÈjÈcÄN aÁc ÐjmÄN kÁgaÁiÐ jqÈnÈ½

iNNs

RÄjcÈ @cÄÐÄI fcÁmÃ jÁQmÁ hÁZÈ RÄj iNscÈ gÈ×µs µj
 @iZ RNS (ÐÈpj, ÐµÄj, @Rj, _Rj, Ðð_ÄjÃ, @Nfj, RÈjÈUc _Èh× kÁk
 UNac ÐÈ peÈa UNac) nÁqÃ`Ã kQÃcÈ pÈcÁ ÐÈ _ÄNfÁcÁ
 _ÁmÃ×hÁN, SÄµ-aÄµ`Ã µÄNwcÈ, pÈcÁcÃ UÈCc @`mÁ µÃIÁ
 aÈjÁhÁN RÄjmÁjÈ nÄÐk µrhÁN µjÈ]ÃiÈ SÁj^ ÐjÈ½